

Séi Telegráf

1998/1.

Sé: 1997

. Janzso László

Év vége felé újságok, rádió, televízió egymást túlharsogva zengik, hogy: "kiemelkedően sikeres...", "infláció alatti", "túlteljesítette tervét..."; másrésről pedig: "elmaradt a várakozástól a ...", "többe került a ...".

Községünk elmúlt évére visszatekintve megállapíthatjuk, hogy nekünk is voltak sikereink és kudarcaink. Nagy sikernek értékeltem 1997-ben a Séi Telegráf megjelenését. Ez a kis értesítő mindig aktuálisan harangoz be eseményeket vagy tudósít róluk. Természetesen az önkormányzat közérdekű hírei is megjelenhetnek, enyhítve ezzel az önkormányzat egyik legnagyobb "bűnét", a nem megfelelő tájékoztatást.

Sikeresek a már hagyományossá váló közösségi megmozdulások. A kirándulások, falunap(ok), főiskolás rendezvények mind sikert arattak, pedig ezek megvalósításához nem sok pénz, hanem "csak" jól szervező és alkotó közösség, helyi lakosok és vállalkozók segítő szándéka és a gyerekek határtalan lelkesedése, buzgalma kellett.

A képviselő testület sem volt tétlen az év folyamán. Havonta tartottunk testületi ülést. Tudtunk tanszertámogatást, karácsonyi segínyt adni, támogattuk a szemétszállítást, átvállaltuk a kábeltelevízió karbantartási díját. Megállapodások alapján fizettük az iskoláztatás és az óvodai ellátás hozzájárulásait.

Két nagy beruházás: a telekkialakítás és a közösségi ház építésének többéves programja volt pénzügyi lehetőségeink fő meghatározója. Az év második felében értünk a telekeladásokkal arra a szintre, hogy a bevételből lehetővé vált a falu számára nagyon fontos szennyvízcsatornázás tervezetése is. A beruházás várható költsége Sé tekintetében várhatóan 260 millió forint. Ennek az összegnek kb. a fele nyerhető el pályázaton, a fennmaradó rész terhelné az önkormányzatot és a lakosságot, ami komoly megfontolásra és az erők összpontosítására kötelez. Ebben az ügyben közmeghallgatásokat tervezünk a közeljövőben.

Mindemellett fontosnak tartottuk az épülő közösségi ház első ütemének befejezését. Sajnos ezt csak a nyílászárók elkészítéséig tudtuk elvégezni. Az építés további folytatására pályázatot adtunk be, aminek elbírálása folyamatban van.

Egyéb pályázati felhívásokra is jelentkeztünk: csatornázás PHARE-pályázat, útpályázat. Az útpályázat eredményeként az új lakótelepen elkészült 1600 m² aszfaltozott út. Végre sikerült elkészítenünk néhány utcában az út mentén lévő árkokat, melyek remélhetőleg megoldják a csapadékvíz-elvezetés és a belvíz okozta problémákat.

Sajnos ebben az évben is akadtak bosszúságok, megoldhatatlannak tűnő problémák. Továbbra is gond a szeméttelp, a szeméttelés kérdése. Lezárattuk a telephez vezető utat, a helyzet kissé javult, de nem ez a végleges megoldás. Az intézményes szemétszállítás heti, kétheti és havi elszállítást tesz lehetővé. Próbáljon meg mindenki kiválasztani egy lehetőséget ezek közül! Figyeljük és figyelmeztessük a környezet szeméttelőit! Másik, többeket érintő probléma a falu egyik részén a kábeltévé nem megfelelő működése. Meg fogjuk vizsgálni, hogy a fennálló gondnak anyagi okai vannak-e vagy pedig csak egyszerűen a szervizelő cég nem végzi megfelelően a munkáját. Ezek figyelembevételével döntünk a változtatásokról.

Végezetül köszönetemet fejezem ki mindazoknak, akik önzetlen munkájukkal vagy bármi módon hozzájárultak 1997-ben Sé eredményeihez. Kérek mindenkit, hogy megértéssel, türelemmel és segítő szándékkal vegyen részt továbbra is a falu életében.

Évek óta vártuk

1997. november 28-án - püspöki jóváhagyással megalakult a Ségi Egyházközségi Képviselőtestület. Mi az egyházközségi képviselőtestület feladatköre? Ezt körülbelül így határozhatnánk meg: segíti a plébánost a lelkipásztori és a gazdasági feladatokban, az egyetemes egyházjog előírása szerint, hogy az egyházi közösség életképes legyen, betöltse krisztusi feladatát.

A képviselőtestület tagjai csak azok a katolikusok lehetnek, akik:

- a/ tartósan az egyházközség területén laknak,
- b/ tevékenyen részt vesznek az egyházközség életében,
- c/ teljesen cselekvőképesek,
- d/ az egyházi előírások szerint nincsenek kizárva az Oltárszentség vételének közösségéből,
- e/ megbérmálkoztak,
- f/ egyházi hozzájárulásukat (egyházi adó) fizetik,
- g/ 18. évüket betöltötték, de még nem 70 évesek,
- h/ készek e feladat ellátására.

A h/ pontot az ígéret szövege világosítja meg, melyet valamelyik vasárnapon a szent misén tesznek le nyilvánosan. Az ígéret szövege: *"ÉnIsten előtti felelősségem tudatában ünnepélyesen megígérem, hogy mint a **seí egyházközségi** képviselőtestület tagja életemmel és munkámmal egyházunk javát akarom előmozdítani, erkölcsi és anyagi értékeit védve. Egyházközségünk lelki és anyagi érdekeit figyelembevéve Isten és az Anyaszentegyház törvényei szerint akarok munkálkodni. Kérem ehhez az Úr Jézus kegyelmét, a Magyarok Nagyasszonyának, egyház- megyénk védőszentjének, Szent Mártonnak pártfogását, a hívek áldozatos támogatását és egyházunk áldását. Amen."*

A képviselők a következők: világi elnök: *Tóth Dezső*. Pénzügyi felelős: *Pezenhófer György*. Gondnok: *Pap Béla*. Jegyző: *Takács Lajosné*. A testület tagjai: *Antal Józsefné, Horváth Péterné, Hotzi László, Huszár Csaba, Dr. Jakab Zsolt, Kecskés István, Koroknai László, Kovács Sándor, Raffai Menyhért, Sági Zoltánné, Spisák Lászlóné, Dr. Tímár Gáborné, Varga László*.

Gratulálunk! A megbízás 3 évre szól. Reméljük, hogy ehhez a nemes lelki feladathoz méltónak bizonyulnak, ahogy az ígéret szövege ezt kihangsúlyozza és a plébános úr számíthat és támaszkodhat rájuk. Így a falu lelki élete az ezredfordulóra legalább azon a szinten pezsdülne, miként e század elején!

Patak

Vas megye nem csak aprófalvas településrendszerével, az őrségi szeres faluépítéssel, hanem igen sok rövid településnévvel is különlegességet kínál a kutatóknak. Az ország 4 kétbetűs települése közül kettő: Bő és Sé Vas megyei. Három betűből álló helységnevekből pedig egész sor található itt. Pl.: Cák, Ják, Kám, Rum, Vát, Vép.

Dr. Palkó István, a BDTF tanára évek óta kutatja a megye helységneveinek történetét. Arra a megállapításra jutott, hogy a rövid nevek csupán történelmi véletlenek folytán alakultak ki. A megye helységneveinek zöme a honfoglalás korából vagy kevéssel későbbi időből származik.

Sé község neve finn-ugor származék. A Séd, azaz patak szóból keletkezett, patak menti falut jelentett. Az ősmagyarok sokáig a Séd szót használták a kis vízfolyások jelölésére. Később szláv hatásra tért át nyelvhasználatunk a potok, majd utóbb a patak megjelölésre.

(Turista, 1975. július 7.)

Napló

. **Gyertyafény:** november 1-én este halottak napi megemlékezést tartottunk - hagyományteremtő szándékkal - a séi ravatalozó előtt. A műsorban szerepeltek: *Antal Ákos, Kecskés Mónika, Kecskés Márk, Kovács Ádám, Kovács Zsuzsanna, Lengyel Dóra, Magyar Attila, Pezenhófer Brigitta, Pungor György, Pungor Mónika, Viszke Tamás*. Rendezők: *Magyarné Várallai Livia és Sörös István*.

. **Jézus-várás:** december 24-én kedves műsorral lepték meg a séi híveket, családtagokat a falubeli gyerekek. Megelevenedett Jézus születésének története. Lelkesen készültek, örömmel szerepeltek: *Antal Ákos, Asbóth Zsófia, Czlenner Miklós, Devecseri András, Devecseri György, Fichtacher András, Fichtacher Renáta, Györke Eszter, Huszár Ádám, Huszár Hajnalka, Kecskés Márk, Kincs Anikó, Kincs Gabriella, Koroknai László, Magyar Ádám, Márton Mercedesz, Máté Tamás, Németh Dániel, Pezenhófer Brigitta, Sipos Claudia, Szabó Nikoletta, Szakály László, Szép Péter, Takács László, Vámos Anett, Vámos Szabolcs, Varga Gergő, Viszke Tamás*.

A műsort betanították: *Huszár Csabáné és Viszkekné Gyűrűs Mária*.

Az Önkormányzat anyagilag is támogatta ezt a rendezvényt. Minden gyermek karácsonyi dalokat tartalma- zó kazettát kapott ajándékba.

Sé, Kakukkhegy 1.

A séi fenyves erdő legtávolabbi csücskéből, a fent jelzett címről küldött levelet a Séi Mikulás minden gyermeknek 7 éves korig. *"Itt körös-körül nagy a csend, csak néha suhog a vadon. Bizony, nagyon várom már a találkozást Veletek! Igaz, most sem unatkozom, hiszen figyelnem kell titkos kívánságaitokat és persze azt is, hogyan viselkedtek, szót fogadtok-e születeknek, a felnőtteknek."* - írta a Mikulás december elején.

A gyerekek rajzoltak, levelet fogalmaztak és vártak. Kémeink jelentése szerint volt olyan család, ahová a Mikulás csak este későn, 9 óra után érkezett meg.

Bizonyára jól elfáradt, zsákja is kiszakadhatott útban hazafelé. Néhány gyerkőc még pár nappal később is talált elpotyogtatott szaloncukrot az erdőben.

Kijo-si

A magyar nyelv a finn-ugor nyelvcsaládba tartozik. Ezt minden általános iskolát végzett ember tudja. A magyar nyelvtudomány egy kézlegyintéssel elintézi azokat a tudósokat, akik nyelvünket a héberrel, a sumérral, vagy éppen a japánnal rokonítják.

Hideg decemberi délután van, az utcán idősebb férfi Sé neve iránt érdeklődik, járóelőket szólít meg.

Dr. Kazár Lajos a kérdező. 1943-ban a szombathelyi Faludi Gimnáziumban érettségizett. A német megszállás idején munkaszolgálatra kötelezték, így került Németországba. Ott iratkozott be a mainzi egyetemre. 1949-ben családjával kivándorolt Ausztráliába. 1962-ben kínai-japán szakon kezdett el tanulni Camberrában az egyetemen. Összehasonlító történeti nyelvészettel foglalkozott. 1982 óta az Ausztrál Nemzeti Egyetem kutatója - fizetés nélkül.

Dr. Kazár Lajos úgy véli, hogy az i. e. 4500 körüli időkben, a Japán-tenger beltengerré válása idején, Ázsiából olyan népcsoportok jutottak Japánba, melyeknek nyelve sok hasonlóságot mutat az urali nyelvekkel. Dr. Kazár elsősorban szókincsbeli megegyezésekre alapozta bizonyítását. Az ójapán, illetve az ómagyar nyelvből vette példáit.

Lássunk néhány szómegfelelést! Jo-si, japánul jó, a magyarban *jó*. Ito-si, a japánban szeretett, édes, a magyarban *édes, ides*(anyám). Kijo-si japánul gyönyörű, a magyarban *ki/j/es*.

A japán se szó patakot, áramlatot jelent. Ejtése: 'szé'. Az s-ezés és sz-ezés a magyarban is megfigyelhető: pl. šövény - sző. Az urali nyelvek egyikében sem található meg a víznek ilyen megnevezése, de a japánban igen. Ilyen rövid alakban a szó csak Sében él. Máshol használatos alakjai: Séd, Ség. Pl.

Hidegség, Mélység vagy Veszprém Séd nevű folyóvize. Az ójapán tu szó tavat jelent, a midzu szóról azt gyanítja Dr. Kazár, hogy a magyar víz-nek felel meg.

Dr. Kazár Lajos külföldön megjelent könyvében 600 szómegfelelést és harminc alaktani párhuzamot mutatott ki a magyar és a japán nyelv között.

A kutató magas szintű japántanítást szeretne Magyarországon művelni, de az egyetemeken nem ismerik el a munkásságát. "Nagy kavarodást okoz", "a Kazár tudománytalan!" Pécsen viszont nyitott kapukat döngtetett, itt szó volt arról, hogy japán kutató intézetet hozhat létre.

Mi az igazság? Döntsenek ebben az ügyben a tudósok! A finnek amúgy is közelebb élnek hozzánk.

Az én meSÉm

Egyszer volt nálunk kutyavásár

Felöltözött egyszer szabadságos huszárnak Mátyás király, úgy rótt a vasi dombokat. Amint megy, mendegél, látja ám, hogy ott szántja a földet a séi határban nem messzire egymástól két parasztember.

Az egyik paraszt nagyparaszt volt, annak az ekéje előtt hat ökör járt; a másik csak két hektikás gebét tudott az eke elé fogni. Megáll Mátyás király, csak elnézi, hogy erőlködik a két girhes ló a tarlón. Odament a hatökrös gazdához: - Több emberség kéne erre a földre! Nem látja, hogy megkínlódik a két kehes lovával az a másik szántóvető? Ugyan fogjon ki gazduram két ökröt, kössük annak a szegénynek a két lova elébe!

A nagyparaszt csak nevetett erre. Mátyás odament a kisparaszthoz is, az egy aranypitykéről rögtön megismerte a királyt. - Vigyázz, el ne árulj, álljál csak szépen egyenesen és figyelj ide! - mondta a király. - Add el holnap ezt a két hitvány párát, amit a bőriért kapol, abból vegyél annyi kutyát, ahányat adnak. A kutyákat hajtsd ki a séi piacra, a többi az én gondom.

Hát a szegény paraszt úgy tett, ahogy a király meghagyta, kiterelte a kutyákat a kocsma elé. A kutyák olyan ugatózókat csaptak, mind felverték álmukból a séi lakosokat. Mindjárt felöltözött Mátyás király, elküldte szolgálait, hogy hívják ide az összes Vas megyei nemesembert. Mikor a nemesek megérkeztek, azt mondta Mátyás: - Itt a szép séi eb, uraim, mindenkinek venni kell belőle, ez lesz most a divat! Úgy is lett. A király vette meg a legmocskosabb kuvaszt. A szegény parasztnak tele lett a tarisznyája arannyal.

Látta ám a nagygazda a szegény ember sikerét. Ezt gondolta magában: "Megállj, kórus, azt nézd meg, én milyen vásárt csinállok!" Másnap eladta a hat ökröt, az árából felvásárolta az egész falu kuvaszát, komondorát, de még a szomszéd faluba is elment a portékáért. - Annyi aranyam lesz, mint a patakban a víz! - gondolta.

A piacon azonban nem jelentek meg már a nemesek, Mátyás is messze járt. A sok kutya senkinek sem kellett. Az ebek mind elszabadultak, felborogatták a kofaasszonyok kaskáit, eltört a tojás, kiömlött a tejfel.

- Egyszer volt Sében kutyavásár, többet nem lesz, tisztulj innét a piacról! - cserdített a bíró a nagygazdára.

A kuvaszok, komondorok és egyéb cifra kutyák szétfutottak, nem találtak haza. Ezekből lettek a kóbor kutyák. Ivadékaiknak sem kell a tisztaság, falkában ijesztgetik éjjel a munkából hazatérőket és egyéb éji vándorokat. A kutyák Mátyás óta várják, hogy ismét lesz kutyavásár a Szerház vagy a Tánacsics utcában. De hát ezt várhatjuk!

Annak emlékére, hogy az igazságos király egyszer itt járt, a falu vezetői az egyik séi utcát Mátyás királyról nevezték el. Aki nem hiszi, járjon utána!

(Séi mese)

Tények és tervek

. Varga József

1996. október 18-án a régi könyvtárépületben sportgyűlésre jöttek össze a séi sportbarátok. Ekkor alakult meg a **Séi Sportkör**. Az eddig végzett munkáról és az új év feladatairól beszélgettem *Szabó Lászlóval*, a sportkör elnökével és *Pekovits Péter* vezetőségi taggal.

A sakkcsapatról már augusztusi számunkban írtunk. Az öregfiúk csapat minden héten rendszeresen edzést tart a toronyi sportcsarnokban. Szombatonként 16 órától 18 óráig a fiatalok, 18 órától 19 óráig az idősebbek rúghatják a bőrt a toronyi létesítményben. A sportkör vezetői fontosnak tartják, hogy minél több fiatal vegyen részt az edzéseken, mert mint mondják, ki kell nevelni az utánpótlást. 1997 februárjában nagy siker volt, hogy a séi csapat 2. helyet szerzett a toronyi Öregfiúk-kupán. Vendégként többen fociznak a séiek közül a toronyi öregfiúk csapatában. Mivel Oladnak, Szombathely IX. kerületének sincs önálló csapata, ezért már szó volt arról is, hogy a megyei bajnokságban Sé és Olad közösen indulna. Tervek között szerepel, hogy részt vesznek az Oladban rendezendő öregfiúknak kiírt teremfoci bajnokságon. A séi búcsú után futballistáink vendégül látták a szombathelyi rendőrök válogatottját, a mérkőzés eredménye 7 : 4 lett a vendégek javára.

Tömegsport jelleggel többen tekeedzésre járnak a toronyi automata pályára. Kialakult a gárda, komolyabb versenyeken is indulhatnának.

Az ifjak kosárlabda csapata szépen szerepelt a falusi szpartakiádon. Továbbjutván a gyöngyösfalui selejtezőn, Jákon, a döntőben az 5. helyet szerezték meg.

A tervek között nagy hangsúlyt helyeznek a futballpálya környékének rendezésére. A szépítésen, fásításon túl tervezik kispálya, tenispálya, valamint BMX-pálya létrehozását. Hogy mindez megvalósulhat-e az idén, nem tudni. Az öltöző terveit *Vörös Péter* okleveles építőmérnök, aktív helyi futballista készítette el. A pálya világításához már 4 újabb oszlopot is beszereztek. *Babos László* oladi kertész jelentős támogatást ígért a futballpálya és környékének csinosításához.

A sportkör terveinek végrehajtásához kéri az önkormányzat, a helyi sportszeretők és minden séi támogatását. Itt nem csak anyagiakra gondolnak, hanem esetleges társadalmi munkára is.

Az idei év sportprogramjairól későbbi időpontban kapunk tájékoztatást.

Szilveszter Kupa

Immár 12. alkalommal rendezték meg Szombathelyen a Haladás sportcsarnokban a Szilveszter Kupa elnevezésű teremlabdarúgó-tornát. *Fekete István* már az első évben szerepelt a tornán csapatával. "Sé" néven indultak. 1990-től a "Séi Baráti Kör" nevet írja ki a bíró az eredményjelző táblára. Ez a név jó kabalának tűnik, több éven át sikereket könyvelhettek el. A lelátón gyakran kiabálta a közönség: "Hajrá, Sé!" Idén csoportjukban a cákiaktól 4:2 arányú vereséget szenvedtek, a Lépték Kft. 2 : 0-ra nyert ellenük. Sorkikápolna csapatát 9 : 1-re megverték, a Broys csapata 6 :0-ra kapott ki tőlük. Az elősejtezőből sajnos nem jutottak tovább, megszakadt a sikersorozat.

Hogy mi az érdekes? A csapat egyetlen séi tagja maga az edző. A többiek toronyiak és felsőcsatáriak.